

PIATA COMERTULUI, LISBONA PORTUGALIA

Stiri

www.enshpo.eu

Mesaj din partea Presedintelui

Bun venit la cea de-a doua editie a buletinului informativ al ENSHPO (Rețeaua Europeana a Organizatiilor Profesionale de Securitate si Sanatate in Munca). Primul Buletin informativ a fost publicat la inceputul anului 2013 si a fost primit cu placere de catre membrii si partenerii ENSHPO din cadrul Uniunii Europene. Buletinul informativ este conceput pentru specialistii in domeniul SSM din Europa. Acesta este tradus si distribuit de catre organizatiile profesionale de securitate si sanatate in munca, membrilor lor.

Lucrand intr-un mediu profesional in continua schimbare, acest buletin informativ al ENSHPO ii ajuta pe specialistii in domeniul securitatii si sanatatii in munca sa fie informati la zi. Continutul acestui buletin informativ a fost atent selectat pentru dumneavoastra. Acesta include un rezumat al evenimentelor cheie din domeniul securitatii si sanatatii in munca din ultimele 6 luni si ofera informatii despre schimbarile majore la nivel European ce pot avea loc in lunile urmatoare.

Aceasta editie ne informeaza despre principale actiuni ale Comisiei Europene, care vor avea impact asupra specialistilor care lucreaza in domeniul SSM. Vorbeste despre prioritatile Comisiei UE de a scoate Uniunea din actuala criza economica si de a obtine o crestere a gradului de ocupare a fortei de munca.

De asemenea ne informeaza despre politica Comisiei Europene, recent anuntata, de a simplifica legislatia UE. Buletinul informativ contine o prezentare a rolului cheie al ENSHPO in cadrul proiectului EUSAFE destinat dezvoltarii unei rețele europene comune de formare profesionala in domeniul securitatii si sanatatii in munca si prezentarea profilului de securitate si sanatate in munca din Portugalia.

Bruce Philips
Presedinte- ENSHPO

As dori sa va atrag atentia asupra noului website al ENSHPO – www.enshpo.eu – si sa incurajez toti cititorii sa viziteze site-ul pentru mai multe informatii referitoare la evenimentele ce au loc la nivel european.

Doresc sa va reamintesc ca 2014 este un an important pentru domeniul securitatii si sanatatii in munca din Europa datorita faptului ca in luna august va gazdui Congresul Mondial al Securitatii in Frankfurt. Speram sa puteti participa la acest eveniment. Astept cu interes sa ne intalnim in cadrul acestui Congres. Intre timp, va doresc tuturor toate cele bune pentru anul 2014.

Va rugam sa transmiteti comentariile, sugestiile, solicitarile si ideile dumneavoastra pentru viitoarele articole catre secretariatul ENSHPO catre:

Doamna Laurence Dufour- secretar ENSHPO
Laurence.Dufour@iosh.co.uk or tel 0044 (0) 116 257 3208.

STIRI

Politica „REFIT” a Comisiei UE promite legislatie de SSM simplificata

Politica Comisiei UE, recent anuntata, referitoare la o reglementare adecvata si functionala este, conform Comisiei, un pas ambitios in simplificarea legislatiei europene.

Acest document, Reglementare adecvata si functionala (REFIT); *Rezultate si actiunii viitoare*, acopera diferite domenii ale legislatiei europene de la normele de impozitare pana la securitate si sanatate si mediu.

In domeniul securitatii si sanatatii, Comisia UE, a anuntat in cadrul programul REFIT, intentia de a retrage directivele de SSM, aflate in dezbateri, referitoare la afectiunile musculo-scheletice, ecranele, sectorul saloanelor de coafura, fumul de tutun din mediul inconjurator si noile directive privind substantele carcinogene si mutagene.

CONTINUED OVER >

STIRI

< Continuare pag 1

Comisia propune, de asemenea, abrogarea unor acte legislative, de exemplu in ceea ce priveste clasificarea, ambalarea si etichetarea preparatelor periculoase (Directiva 1999/45/ CE) si post-echiparea cu oglinzi retrovizoare la vehiculele grele.

Comisia efectueaza si o revizuire a Directivei cadru in domeniul SSM si a altor 23 de Directive conexe. Directiva privind echipamentele tehnice este evaluata separat. Ca urmare a reticentei Comisiei de a lansa noua strategie europeana de SSM pentru perioada 2014 -2020, proiectul REFIT a adugat preocuparilor sindicatelor faptul ca, Comisia abandoneaza piatra de temelie a politicii sociale europene.

Intr-un discurs in cadrul conferintei Organizatiei Nationale Securitate din Irlanda (NISO) , la doua zile dupa publicarea programului REFIT, liderul sindicatului irlandez Eamon Devoy, presedintele comitetului de securitate si sanatate al Congresului Irlandez al Sindicatelor (ICTU) a declarat ca, Comisia „incearca sa reduca protectia de securitate si sanatate a lucratorilor”. A declarat ca, Comisia doreste sa comercializeze standardele de securitate si sanatate in munca pentru a favoriza companiile in practici neloiale. Conform declaratiilor secretarului general al ETUC,

domnul Bernadette Segol, Comisa ataca drepturile lucratorilor si abandoneaza acordul partenerilor sociali referitor la protectia SSM in sectorul saloanelor de coafura.

S-a raportat in presa internationala ca politica REFIT a condus la aparitia unui conflict intre Guvernul britanic si cel francez in cadrul summitul-ui liderilor europeni de luna trecuta, care s-a finalizat cu avertismentul francez ca REFIT risca sa mearga prea departe in dezmembrarea protectiei sociale europene si cu solicitarea Guvernului britanic a unui „program continuu” de reduceri legislative.

Cu toate acestea, punctul de vedere al Comisiei, asa cum reiese din comunicatul REFIT este ca aproximativ 5,600 de acte normative au fost abrogate din 2005 pana in prezent. Printre masurile pe care Comisia le vede ca si realizari sunt simplificarea cerintelor de inregistrare a tahografului si reduceri intre 35% pana la 95% a taxelor REACH pentru IMM-uri. Comisia estimeaza ca schimbarile din gama cerintelor legislative aduce un castig de 32.3 miliarde domeniului de afaceri in fiecare an.

Criza economica pune presiune pe conditiile de munca

Prioritatea actualei Comisii Europene, formata in 2010, este de a scoate Uniunea Europeana din criza economica actuala si de a creste gradul de ocupare a fortei de munca.

Conform declaratiilor domnului Amindo Silva, director al agentiei DG de Ocupare a fortei de munca, Afaceri si Incluziune sociala, criza a marit presiunea asupra conditiilor de munca. Dl. Silva transmitea un comunicat la inchiderea campaniei „Locuri de Munca Sanatoase” a EU-OSHA. Vorbind in numele Comisarului Andor, dl. Silva a declarat ca, Comisia a primit 523 de raspunsuri la consultarea lui referitoare la o noua strategie de SSM. Raspunsurile, spune el, au aratat un interes deosebit in acest domeniu. Raspunsurile au venit din partea multor parti interesate: guverne, parteneri sociali si companii individuale si cetateni. A spus ca 93% dintre respondenti au fost de acord ca exista o nevoie suplimentara de coordonare a politicilor la nivelul UE si 75% au fost de acord ca este nevoie de o noua politica strategica cadru.

A promis ca rezultatele consultarii vor fi luate in considerare de catre Comisie in pregatirea cadrului viitoarei politici de securitate si sanatate in munca. Comentand propunerile pentru directivele noi si cele revizuite, a spus ca procesul de evaluare continua cu revizuirea Directivei privind substantele carcinogene, ceea ce va permite Comisiei urmatoare sa se decida asupra modificarilor necesare Directivei. De asemenea, a declarat, ca Comisia, in ciuda opiniei negative exprimate de 11 guverne, continua sa evalueze directiva propusa pentru sectorul saloanelor de coafura si aprobata de partenerii sociali.

Amintind despre campania Locuri de munca Sanatoase si Sigure 2011-2013 *Impreuna pentru prevenirea riscurilor*, Dl. Silva declarat ca securitatea si sanatatea in munca este vazuta de catre Comisie ca o contributie pozitiva la cresterea economica si a competitivitatii si nu ca o povara pentru companii.

STIRI

ECHA lanseaza serviciul online de informatii privind substantele chimice

Agentia Europeana pentru substantele chimice (ECHA) a lansat luna aceasta un serviciu online nou de informatii privind substantele chimice dedicat furnizarii de informatii lucratorilor si reprezentantilor acestora despre substantele chimice de la locul de munca.

Noul serviciu online a fost lansat pentru a coincide cu Summit-ul Locuri de munca sanatoase, organizat de catre Agentia Europeana pentru Securitate si Sanatate in Munca (EU-OSHA). Noua sectiune din site-ul Agentiei Europene pentru substantele chimice (ECHA) explica cum regulamentele REACH, CLP si regulamentul privind produsele biocide sporesc securitatea la locul de munca, reduc expunerea la substantele chimice periculoase si ajuta la prevenirea imbolnavirilor, a daunelor si a accidentelor.

Serviciul de informatii online raspunde intrebarilor despre siguranta substantelor chimice, utilizarea lor la locul de munca, testarea pe animale si nanomaterialele in temeiul REACH si CLP. Paginile web ofera exemple si informatii practice pentru a-i ajuta pe lucratori. Paginile web sunt disponibile in 23 de limbi. Pentru a accesa paginile web accesati urmatorul link <http://echa.europa.eu/chemicals-in-our-life.jsessionid=E39ED946CB7CA2D0A21D9F0B390AE3EA.live2>

Marcati Site-ul ENSHPO

Site-ul ENSHPO imbunatatit ar trebui sa fie in lista site-urilor favorite a tuturor specialistilor europeni de SSM

Dati click pe www.enshpo.eu si veti avea acces la ultimele evolutii de interes pentru profesionistii de SSM. Fiti la curent cu propunerile EUSAFE de dezvoltare a unor standarde profesionale comune pentru specialistii de SSM din Europa.

PREZENTARE

EUSAFE ENSHPO lucrând pentru calificările în domeniul SSM la nivel european

Reteaua Europeana a Organizatiilor Profesionale de Securitate si Sanatate in Munca are un rol important in cadrul proiectului EUSAFE, care are ca scop dezvoltarea unui cadru comun al calificarilor si al formarii in domeniul securitatii si sanatatii in munca, la nivel european.

Proiectul porneste de la cadrul legislativ comun in domeniul securitatii si sanatatii in munca, care a fost creat in UE de la adoptarea Directivei Cadru in 1989. Aceasta a fost urmata de directive „fiice”. Directiva cadru stabileste o baza comuna care solicita angajatorilor din intreaga Europa sa asigure securitatea si sanatatea lucratorilor si sa obtina consiliere de specialitate. Cerintele au fost transpuse in legile nationale ale statelor membre.

ENSHPO considera ca este necesara existenta unor calificari in domeniul securitatii si sanatatii care sa fie recunoscute la nivel european. Inspirata de aceasta convingere, ENSHPO sprijina proiectul EUSAFE.

Proiectul face uz de 2 standarde de calificari existente EurOSHM si EurOSHT, care au fost dezvoltate de ENSHPO.

In discursul sau in cadrul unuia dintre cele mai importante evenimente de SSM din Europa, conferinta bianuala A+A din Dusseldorf care a avut loc luna trecuta, Claudio Munforti, managerul proiectului EUSAFE a spus ca se propune dezvoltarea unor standarde armonizate pentru calificari profesionale in domeniul SSM.

Calificarile vor fi armonizate in Cadrul European al Calificarilor (EQF). A declarat ca ar trebui ca aceste calificari nationale si profilurile locurilor de munca sa faca trimitere la EQF. In timp ce aceste calificari vor fi dezvoltate initial, pe o baza voluntara, scopul trebuie sa fie recunoasterea de catre Guverne.

Colegul sau din cadrul ENSHPO, Giancarlo Bianchi, fostul presedinte al ENSHPO, a vorbit despre planurile ENSHPO de a promova un card profesional european de SSM. Parlamentul European a aprobat, in luna octombrie, revizuirea Directivei privind calificari profesionale, inclusiv o propunere pentru un card profesional european. Conform declaratiei Comisarului Barnier, responsabil pentru Piata interna europeana, cardul va permite cetatenilor sa obtina recunoasterea la nivel european a calificarilor profesionale, mult mai usor si mai repede.

PROFILUL TARII: PORTUGALIA

PIATA COMERTULUI, LISABONA, PORTUGALIA

Portugalia este localizata in Sud- Estul Europei, in Peninsula Iberica, si este cea mai vestica tara din Europa continentala, invecinandu-se cu Oceanul Atlantic la vest si sud si cu Spania la nord si est. Pe langa Portugalia continentala, Republica Portugheza detine suveranitatea asupra 2 arhipelaguri ale Atlanticului Azores si Madeira, care sunt regiuni autonome ale Portugaliei.

Fiind membru fondator al alianței NATO, Portugalia a intrat in Comunitatea Economica Europeana, in prezent Uniunea europeana (UE) in anul 1986.

Curiozitati despre tara

- Portugalia are a 3-a cea mai mare zona economica exclusiva (ZEE) din UE si a 10-a cea mai mare ZEE din lume.
- Portugheza este limba oficiala a 9 tari. Peste 236 milioane de oameni din intreaga lume sunt vorbitori nativi de portugheza. Portugheza este limba oficiala in Portugalia, Brazilia, Republica Capului Verde, Angola, Guinea Bissau, Mozambic, São Tomé si Príncipe si Guineea Ecuatoriala. De asemenea se vorbește portugheza si in Goa (India), Macao si Timorul de est.
- Portugalia este cea mai veche tara din Europa. A avut aceleasi granite delimitate din 1139, acest lucru transformand-o in cel mai vechi stat-natiune din Europa.

Afonso Henriques a fost proclamat primul rege al Portugaliei in 1139 iar tara a pastrat monarhia ca forma de guvernament pentru aproape 800 de ani de atunci, pana in 1910.

- Portugalia este cel mai mare producator de pluta din lume. Portugalia produce 70% din cantitatea de pluta exportata la nivel mondial. Principalii importatori de pluta din Portugalia sunt: Germania, U.K si SUA. De asemenea Portugalia are cea mai intinsa padure de pluta.
- Una dintre cele mai vechi universitati din Europa este in Portugalia. Universitatea din Coimbra a fost infiintata in 1290.
- Portugalia a fost prima putere coloniala care a abolit sclavia. Portugalia a abolit sclavia din 1761 - cu jumatate de secol inaintea Marii Britanii, Frantei, Spaniei si a Statelor Unite si a fost de asemenea una dintre primele tari din lume si prima din Europa care a abolit pedeapsa cu moartea, in 1867.

Structura si Legislatia Securitatii si Sanatatii in Munca

Autoritatea nationala responsabila pentru securitate si sanatate in munca in Portugalia este Autoritatea pentru Condițiile de Munca (Autoridade para as Condições de Trabalho) (ACT).

ACT este in prezent sub supravegherea Ministerului Solidaritatii, Ocupării Forței de Muncă si Securitatii Sociale (Ministério da Solidariedade, Emprego e Segurança Social).

ACT are sediul in Lisboa si este condusa de Inspectorul General in relatii de munca (Inspector-Geral da Autoridade para as

PROFILUL TARII: PORTUGALIA

Condições de Trabalho), care este asistat de 2 Inspectori generali adjuncti (Subinspectores-Gerais da Autoridade para as Condições de Trabalho).

Directiva 89/391/EEC, din 12 Iunie, cu privire la introducerea masurilor pentru incurajarea imbunatatirii securitatii si sanatatii in munca a lucraților (Directiva Cadru), a fost transpusa prima data in legislatia portugheza prin Decretul – Lege 441/91, din 14 Noiembrie.

Legislatia de SSM este consolidata de multe directive europene, incorporate corespunzator in legea portugheza, cum ar fi Directiva privind echipamentele tehnice 2006/42/EC, din 17 Mai, transpusa prin Decretul- Lege 103/2008, din 24 Iunie si Directiva 94/9/CE, din 23 Martie, privind armonizarea legislatiilor statelor membre referitor la sistemele si echipamentele de protectie destinate utilizarii in atmosfere potential explozive (ATEX), transpusa prin Decretul-Lege 112/96, din 5 August.

Reglementari privind planul de protectie la incendiu si situatii de urgenta pentru cladirile noi se regasesc in Decretul –Lege 220/2008, din 12 Noiembrie, adoptarea SCIE (Regime Jurídico da Segurança Contra Incêndio em Edifícios) s-a extins prin Ordonanta 1532/2008, din 29 Decembrie.

Serviciile de SSM

Directiva Cadru europeana a dat statelor membre libertatea de a reglementa organizarea serviciilor de SSM si formarea profesionala in domeniul SSM la nivel national.

Legea 102/2009, din 10 Septembrie, reglementeaza Actul cadru portughez privind securitatea si sanatatea in munca (Regime jurídico da promoção da segurança e saúde no trabalho). Acesta permite:

- Servicii interne de SSM. Acestea sunt obligatorii pentru companiile ce au peste 400 de angajati sau cele cu peste 30 de angajati, daca sunt implicate intr-unul din asanumitele activitati cu grad ridicat de risc (constructii, minerit si cariera, productie, transport, depozitarea sau utilizarea substantelor explozive sau pirotehnice; instalatii chimice in care se depoziteaza sau se utilizeaza substante chimice periculoase ce pot produce accidente majore, expunerea la substante carcinogene si mutagene, expunerea la radiatii ionizante si la siliciul liber cristalin, printre altele);
- Servicii de SSM comune, ex., acelea impartite de angajatorii care sunt de acord sa isi indeplineasca obligatiile legale respective;
- Servicii externe de SSM. Au ca scop in special prestarea de servicii externe de catre intreprinderi acreditate;
  - Practicienii individuali sa ofere servicii externe ca alternativa a serviciilor de consultanta in domeniul SSM.

- In microintreprinderile care angajeaza mai mult de 9 angajati si care nu sunt implicate in asa-numitele activitati cu grad ridicat de risc, se permite ca angajatorul sa ia asupra sa intreaga responsabilitate a activitatilor de SSM, daca lucreaza acolo, sau alternativ, poate desemna unul sau mai multi lucratori pentru a prelua aceasta responsabilitate, cu conditia ca angajatorul sau lucratorul desemnat sa fi participat la cursuri de formare profesionala in domeniul SSM.

O profesie reglementata

Legea 102/2009 solicita, persoanelor fizice care lucreaza in serviciile de SSM sau care presteaza servicii externe individuale, sa fie inregistrate la ACT (Autoritatea pentru Condițiile de Munca) si sa detina un Certificat de Competente Profesionale (CCP) care este valabil 5 ani. De asemenea acestia trebuie sa completeze un stagiu minim de formare profesionala continua, aprobat de ACT (participarea la seminarii si cursuri) pentru reinnoirea certificatului initial.

Legea 42/2012, din 28 August, stabileste 2 tipuri de CCP: unul la nivelul de Tehnician (Técnico de Segurança no Trabalho) iar celalalt la nivelul de Manager (Técnico Superior de Segurança no Trabalho).

Candidatii care doresc sa obtina un certificat de competente profesionale pentru nivelul de tehnician trebuie sa aiba studii medii si sa fi participat la un curs de formare profesionala de in domeniul SSM de 3 ani, la o institutie de formare profesionala acreditata. Alternativ, acestia pot participa la un curs de formare profesionala de baza de 1,200 de ore organizat de o institutie acreditata. Candidatii care doresc sa obtina un certificat de competente profesionale pentru nivelul de Manager trebuie sa aiba studii superioare si sa fi participat la un curs de formare profesionala in domeniul SSM de 540 de ore organizat de o institutie acreditata.

Referinte

Saavedra, J.Q (2013)., County Profile: Portugal, World Focus, Volume 12, Number 2.

Miguel, A.S. (2012), Manual de Higiene e Segurança do Trabalho, Porto Editora, 12nd Edition, Porto.

Authority for Labour Conditions / Autoridade para as Condições de Trabalho.
www.act.gov.pt

Portuguese Government / Governo de Portugal.
www.portugal.gov.pt

On line Official Gazette / Diário da República electrónico.
www.dre.pt

Portuguese Society of Occupational Safety and Hygiene / Sociedade Portuguesa de Segurança e Higiene Ocupacionais.
www.spsho.pt